

УДК 338.242
<https://doi.org/10.30838/EP.200.151-157>

Головін О.А.
Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна
Holovin Oleksii
V.N. Karazin Kharkiv National University
<https://orcid.org/0009-0007-3002-1215>

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ КОРПОРАТИВНИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ: СУТНІСТЬ, СТРУКТУРА ТА КЛАСИФІКАЦІЯ

У статті досліджено сутність, структуру та класифікацію організаційно-економічних засад управління корпоративними підприємствами, які в сучасних умовах набувають стратегічного значення як основа інноваційного розвитку. Обґрунтовано, що організаційно-економічні засади управління є комплексом принципів, методів, інструментів та підходів, які забезпечують цілісність управлінського процесу, поєднуючи організаційну та економічну логіку в діяльності підприємства. Особливу увагу приділяється взаємозв'язку організаційно-економічних засад з корпоративною інноваційною системою управління, що є важливою умовою адаптивності, гнучкості та сталого розвитку підприємства в умовах невизначеності, цифрової трансформації та глобальних викликів. У статті запропоновано системну класифікацію організаційно-економічних засад управління корпоративними підприємствами, що дозволяє узагальнити й структурувати наявні підходи до побудови ефективної системи корпоративного управління в умовах сучасних викликів. Запропоновано класифікацію за п'ятьма критеріями: рівнем управління, змістом складових, правовою природою, адаптивністю до зовнішнього середовища та функціональним призначенням. Узагальнено фактори зовнішнього інституційного впливу, які формують нормативні рамки реалізації управлінських підходів. Визначено орієнтири для удосконалення управлінських практик в Україні, зокрема розвиток інституційної підтримки інновацій, підвищення прозорості корпоративного управління, впровадження ESG-принципів, цифровізація управлінських процесів та формування культури стратегічного мислення. Результати дослідження можуть бути використані для подальшого формування прикладних моделей управління корпоративними структурами в умовах трансформаційної економіки.

Ключові слова: корпоративне управління, організаційно-економічні засади, управління корпоративними підприємствами, стратегічне управління, класифікація, механізм управління, адаптивність, корпоративна структура.

ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC PRINCIPLES OF CORPORATE ENTERPRISE MANAGEMENT: ESSENCE, STRUCTURE AND CLASSIFICATION

The article explores the essence, structure, and classification of the organizational and economic principles of corporate enterprise management, which have become strategically important in modern economic conditions as the foundation for innovative development. The research substantiates that organizational and economic principles of management represent an integrated set of methods, tools, and approaches that ensure the coherence of the managerial process by combining both organizational and economic logic within a corporate enterprise. Special attention is given to the interconnection of these principles with the corporate innovation management system, which plays a crucial role in fostering adaptability, flexibility, and sustainability of enterprises amid uncertainties, digital transformation, and global challenges. The article proposes a systematic classification of organizational and economic principles that enables the structuring and generalization of existing approaches to building an effective corporate governance system. The proposed classification is based on five criteria: management level, content of components, legal nature, adaptability to the external environment, and functional purpose. This study also generalizes external institutional factors that shape the regulatory framework for implementing management approaches and highlights key strategic directions for enhancing corporate governance practices in Ukraine. The findings suggest that corporate enterprises require a well-structured and transparent management framework to foster innovation and resilience in times of economic transformation. The article outlines essential guidelines for improving corporate management in Ukraine, emphasizing the development of

institutional support for innovations, enhancing transparency in corporate governance, integrating ESG principles, digitalizing management processes, and cultivating strategic thinking among business leaders. By addressing these aspects, the study contributes to the theoretical and practical understanding of corporate governance in the context of dynamic economic environments. The results can serve as a basis for further research in developing applied models of corporate management and strategic adaptation to global economic challenges.

Keywords: corporate governance, organizational and economic principles, management of corporate enterprises, strategic management, classification, management mechanism, adaptability, corporate structure

JEL classification: G34, L22.

Постановка проблеми. Сучасні умови функціонування корпоративних підприємств в Україні вимагають глибокого переосмислення організаційно-економічних засад управління, що стають не просто технічним інструментом, а стратегічним фактором інноваційного розвитку. На фоні викликів воєнного часу, трансформацій на ринку капіталу, цифровізації та глобалізаційних зрушень, саме ефективна організаційно-економічна структура управління дозволяє підприємствам адаптуватися, зберігати стабільність та формувати нові джерела конкурентних переваг.

Інноваційна активність, як слушно зазначав Й. Шумпетер, потребує не лише технологічних рішень, а й належного організаційного супроводу та економічної логіки у прийнятті рішень [1]. Тобто інновації реалізуються не лише через продукт, а й через спосіб організації бізнесу. В такому контексті організаційно-економічні засади управління можна розглядати як інтегровану систему взаємозв'язаних елементів, що забезпечують діяльність підприємства, її адаптивність, прозорість, відповідальність та інноваційність.

На практиці українські корпоративні підприємства часто демонструють дисбаланс між структурними компонентами управління, недостатню взаємодію між власниками та менеджментом, слабку інституційну підтримку інноваційних процесів. Це, зокрема, підтверджується збільшенням кількості корпоративних спорів, особливо в частині відповідальності посадових осіб та оскарження рішень органів управління.

Таким чином, існує необхідність системного аналізу організаційно-економічних засад управління, їх структури, класифікації та потенціалу до адаптації, що дозволить сформувавши методологічну базу для подальших прикладних досліджень в контексті інноваційного розвитку корпоративних підприємств.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасній науковій літературі організаційно-економічні засади управління корпоративними підприємствами досліджуються з позицій системного, інституціонального та функціонального підходів. Значна увага приділяється розкриттю їх сутності, структурних компонентів та ролі в забезпеченні ефективного функціонування підприємств в умовах економічної трансформації.

Теоретичну основу для сучасного розуміння засад управління було закладено ще класиками управлінської науки. Зокрема, Г. Файоль сформулював 14 базових принципів управління [2], М.П. Фоллетт акцентувала увагу на соціальній координації в організаціях [3], а Г.А. Саймон – на обмеженості раціональності

управлінських рішень [4].

Актуальними є також дослідження організаційно-економічного механізму управління. О.С. Хринюк і М.О. Дергалюк [5] аналізують його як сукупність інструментів реалізації управлінських рішень, тоді як С. Бірбіренко, С. Євтухова та інші [6] наголошують на значенні стимулювання та гнучкої адаптації до зовнішніх змін. У свою чергу, І. Перезовова, І. Андрющенко та співавтори [7] підкреслюють необхідність інтеграції стратегічного управління в існуючі організаційно-економічні механізми задля підвищення інноваційної здатності підприємств.

Попри наявність ґрунтовних теоретичних напрацювань, у сучасному науковому дискурсі все ще недостатньо висвітленими залишаються питання класифікації та практичного застосування організаційно-економічних засад у контексті трансформацій української економіки, цифровізації та посилення вимог до корпоративної прозорості. Це зумовлює необхідність подальших досліджень у зазначеному напрямі, що й обумовлює актуальність даної роботи.

Мета статті – дослідження сутності, структури та класифікації організаційно-економічних засад управління корпоративним підприємством, окреслити їх роль у формуванні корпоративної інноваційної системи управління та вказати орієнтири для удосконалення управлінських практик в Україні в умовах сучасних викликів.

Виклад основних результатів дослідження. Для розкриття сутності організаційно-економічних засад управління підприємством доцільно насамперед окреслити зміст цього поняття та відмежувати його від суміжних категорій. У цьому контексті особливе значення мають два взаємопов'язані, але концептуально відмінні поняття: організаційно-економічні засади управління підприємством та організаційно-економічний механізм управління підприємством.

Організаційно-економічні засади управління розглядаються в науковій літературі як система базових принципів і підходів, що забезпечують цілісність і ефективність процесу управління підприємством з урахуванням як організаційних, так і економічних складових.

Генрі Файоль, один з класиків менеджменту, ще у 1916 році сформулював 14 принципів управління, які лягли в основу сучасного розуміння організаційно-економічних засад (рис. 1). Серед них – поділ праці, централізація, єдність командування, ініціатива, корпоративний дух та інші [2].

Рис. 1. 14 принципів управління Генрі Файоля
Джерело: розроблено автором

М.П. Фоллетт акцентувала увагу на важливості гармонізації індивідуальних та організаційних інтересів через демократичне керівництво й соціальну координацію [3]. Г.А. Саймон розвинув концепцію обмеженої раціональності в управлінні, доводячи, що ефективні організаційні засади повинні враховувати обмеження людського мислення та складність обробки інформації в процесі прийняття рішень [4].

Інше, прикладне за своєю природою поняття — організаційно-економічний механізм управління підприємством — охоплює конкретні інструменти, методи, процедури та важелі, які забезпечують реалізацію обраної системи управління на практиці. Згідно з підходом О.С. Хринюк та М.О. Дергалюка, це сукупність інструментів, що забезпечують вплив на результативність діяльності підприємства шляхом організації управлінських процесів, оптимізації ресурсів та стимулювання інновацій [5]. На думку А.В. Ходаківської та В.С. Кушнірука, організаційно-економічний механізм виконує роль посередника між стратегією і тактикою, забезпечуючи впровадження управлінських рішень через нормативно обґрунтовані процедури.

О.В. Федірець визначає організаційно-економічні засади як «сукупність взаємопов'язаних методів, засобів, важелів, які впливають на організаційно-економічні процеси, забезпечують ефективну реалізацію цілей і завдань розвитку підприємства» [8]. Автор підкреслює їхню роль як інтегратора управлінських функцій у межах підприємства, що реалізуються через планування, контроль, регулювання, мотивацію та прогнозування.

С. Бірбіренко, С. Євтухова, М. Чепелюк, Т. Кравченко та Л. Мельник у своєму дослідженні підкреслюють, що організаційно-економічний механізм управління підприємством включає систему стимулів, процедур і ресурсів, які забезпечують спрямованість дій підприємства відповідно до змін зовнішнього середовища та сприяють досягненню економічної стабільності в умовах ризику та невизначеності [6]. І. Перезова, І. Андрющенко, М. Висоцька, А. Васильєв та Л. Криворотенко у своїй праці наголошують на необхідності інтеграції стратегічного менеджменту в існуючий організаційно-економічний механізм підприємства. Автори підкреслюють, що ефективне управління має базуватися на поєднанні економічних, організаційних, соціально-психологічних, технічних, технологічних та маркетингових інструментів, а також внутрішнього контролю, планування та адаптивної координації управлінських рішень в умовах трансформаційної економіки [7].

Таким чином, організаційно-економічні засади визначають філософію та логіку управління підприємством, формують принципи та нормативи, які орієнтують на досягнення довгострокових цілей. Натомість організаційно-економічний механізм забезпечує практичну реалізацію цієї філософії через конкретні управлінські дії. Взаємодія цих категорій формує методологічну основу дослідження управлінських процесів у корпоративних підприємствах в умовах економічної трансформації та інноваційного оновлення.

Таким чином, організаційно-економічні засади управління корпоративними підприємствами можна

визначити як сукупність взаємопов'язаних компонентів, що визначають підходи до структурування, функціонування та взаємодії органів управління корпоративного підприємства і реалізуються через організаційно-економічний механізм управління.

Організаційно-економічні засади управління корпоративними підприємствами є фундаментом для забезпечення ефективного функціонування та розвитку корпоративних підприємств в умовах сучасного

ринкового середовища. Вони поєднують організаційні та економічні компоненти, що забезпечують цілісність управлінської системи та сприяють досягненню стратегічних цілей підприємства.

Аналізуючи сучасні наукові праці можна запропонувати таку структуру організаційно-економічних засад управління корпоративними підприємствами (рис. 2).

Рис. 2. Структура організаційно-економічних засад управління корпоративними підприємствами
Джерело: розроблено автором

1. Організаційна складова.

- Структура корпоративного управління: визначає розподіл прав, обов'язків і відповідальності між різними органами та учасниками корпоративного підприємства, включаючи акціонерів, раду директорів і виконавчий менеджмент.

- Корпоративна культура та соціальна відповідальність: формує систему цінностей, норм і переконань, які впливають на поведінку корпоративного підприємства на ринку та взаємодії зі стейкхолдерами. Розвиток соціально відповідального корпоративного управління сприяє підвищенню довіри та репутації компанії.

2. Економічна складова.

- Фінансове управління та інвестиційна політика: включає процеси планування, контролю та аналізу фінансових ресурсів, спрямовані на забезпечення ліквідності, рентабельності та фінансової стійкості підприємства.

- Система мотивації та стимулювання персоналу: розробка та впровадження механізмів заохочення, які сприяють підвищенню продуктивності праці та залученню кваліфікованих фахівців.

- Інноваційна діяльність та управління знаннями: створення умов для генерації, впровадження та комерціалізації нововведень, що забезпечують конкурентні переваги на ринку.

3. Інтеграція організаційної та економічної складових.

Ефективне функціонування корпоративного підприємства можливе лише за умови гармонійного поєднання організаційних та економічних елементів управління. Це передбачає створення організаційно-економічного механізму, який забезпечує реалізацію стратегічних цілей через оптимальне використання ресурсів та координацію діяльності всіх підрозділів компанії.

4. Зовнішнє інституційно-нормативне середовище.

Організаційно-економічні засади не обмежуються лише внутрішньою структурою підприємства. Вони функціонують у межах нормативного середовища, яке визначає рамки діяльності підприємств, стимули для інвестування, норми для учасників корпоративних відносин. Серед ключових зовнішніх чинників:

- Законодавство: включає основи корпоративного, господарського, податкового та антикорупційного регулювання (ГКУ, ЦКУ, Закон України «Про акціонерні товариства», Закон України «Про товариство з обмеженою та додатковою відповідальністю» та інші нормативні акти).

- Податкова політика: визначає фіскальні стимули чи бар'єри для розвитку корпоративних підприємств, включно з режимами оподаткування, в тому числі дивідендів та інвестиційних прибутків, податкових пільг.

- Судова система: забезпечує захист прав власників і посадових осіб, врегулювання корпоративних спорів, оскарження рішень органів управління тощо, забезпечує баланс у відносинах з контролюючими органами.

- Регуляторна політика: включає діяльність Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, Антимонопольного комітету, НАЗК, НБУ (для банківських корпоративних структур).

- Діяльність контролюючих органів.

- Міжнародні стандарти та інтеграційні процеси: такі як принципи OECD, директиви ЄС щодо корпоративного управління, вимоги до ESG-звітності для залучення іноземних інвесторів.

Ці зовнішні фактори не просто супроводжують управлінську діяльність, а формують рамки, стимулюючі та обмежуючі механізми, в яких реалізуються внутрішні організаційно-економічні засади.

Таким чином, структура організаційно-економічних засад корпоративних підприємств є багатовимірною системою, яка об'єднує різні аспекти управління для забезпечення стійкого розвитку та підвищення конкурентоспроможності на ринку.

Для системного аналізу організаційно-економічних засад діяльності корпоративних підприємств доцільним є їх класифікація за низкою ознак. Це дозволяє розмежувати напрями впливу, функціональне навантаження та масштаб застосування відповідних засад у межах різних управлінських моделей.

Виходячи з функціонального змісту та системного підходу до аналізу управлінських процесів, організаційно-економічні засади доцільно класифікувати за такими критеріями (табл. 1):

1. За рівнем управління:

- Стратегічні засади – формуються на рівні вищих органів управління (загальні збори, наглядова рада), визначають довгострокові пріоритети, місію, бачення, структуру капіталу, стратегії зростання та інновацій.

- Тактичні засади – реалізуються на рівні виконавчих органів, передбачають розроблення бізнес-планів, внутрішніх регламентів, бюджетів, систем внутрішнього контролю.

- Оперативні засади – включають щоденні процедури управління персоналом, обліком, документообігом, дотриманням процедур підзвітності.

2. За змістом складових:

- Організаційні засади – охоплюють структуру управління, регламент взаємодії між органами, розподіл повноважень, організацію процесів.

- Економічні засади – включають механізми планування, мотивації, бюджетування, аналізу ефективності, розподілу прибутку тощо.

- Інформаційні засади – визначають системи збору, обробки, збереження та розкриття управлінської інформації.

- Ціннісно-культурні засади – формують корпоративну ідентичність, місію, систему внутрішніх норм і поведінки.

3. За правовою природою:

- Внутрішні (корпоративні) засади – закріплені у статутах, положеннях, колективних договорах, рішеннях органів управління підприємства.

- Зовнішні (регуляторні) засади – базуються на положеннях законодавства, нормативно-

правових актах, стандартах прозорості та звітності (включаючи міжнародні, напр., OECD, ESG-політики).

Таблиця 1

Класифікація організаційно-економічних засад діяльності корпоративних підприємств

Критерій класифікації	Типи засад
За рівнем управління	Стратегічні, тактичні, оперативні
За змістом складових	Організаційні, економічні, інформаційні, ціннісно-культурні
За правовою природою	Внутрішні (корпоративні), зовнішні (регуляторні)
За адаптивністю до середовища	Інваріантні, динамічні
За функціональним призначенням	Управління активами, персоналом, інноваціями, соціальна відповідальність, ризик-менеджмент

Джерело: сформовано автором

4. За адаптивністю до зовнішнього середовища:

- Інваріантні засади – відносно стабільні, малозмінні (наприклад, організаційна структура, базові принципи корпоративного управління).
- Динамічні засади – мають гнучкий характер, змінюються відповідно до кон'юнктури ринку, технологічного розвитку, інституційних змін (наприклад, засади стратегічного планування, інноваційного розвитку, антикризового управління).

5. За функціональним призначенням:

- Засади управління активами
- Засади управління персоналом
- Засади управління інноваціями
- Засади корпоративної соціальної відповідальності
- Засади ризик-менеджменту та внутрішнього контролю

Зазначена класифікація дозволяє не лише впорядкувати наявні компоненти організаційно-економічної системи корпоративного управління, а й виділити пріоритети для її удосконалення залежно від специфіки підприємства, умов зовнішнього середовища та стратегічних цілей розвитку.

Висновки. Таким чином, організаційно-економічні засади управління корпоративними підприємствами можна розглядати як ключовий елемент формування ефективно-інноваційної системи управління. Саме вони визначають філософію, принципи та логіку управлінських рішень, забезпечуючи узгодженість між організаційною структурою, економічними механізмами та інноваційними процесами. Гармонійне поєднання організаційних і економічних складових дозволяє створити гнучку та адаптивну систему управління, здатну ефективно реагувати на виклики часу, включаючи воєнні ризики, цифрову трансформацію,

інтеграційні процеси та зміну ринкових умов.

Формування корпоративної інноваційної системи управління вимагає, з одного боку, дотримання сталих принципів стратегічного планування, прозорості, підзвітності та соціальної відповідальності, а з іншого — впровадження динамічних, адаптивних механізмів, орієнтованих на стимулювання інновацій, оптимізацію ресурсів та розвиток людського капіталу.

У контексті сучасних викликів управлінські практики в Україні потребують таких орієнтирів для удосконалення:

- підвищення якості корпоративного законодавства та правозастосування, зокрема у сфері захисту прав акціонерів і відповідальності органів управління;
- розвиток інституційної підтримки інновацій, включно з доступом до фінансування, податковими стимулами та експертним супроводом;
- інтеграція принципів ESG і міжнародних стандартів корпоративного управління в управлінську практику;
- поширення сучасних технологій управління знаннями, цифрових рішень для внутрішнього контролю, планування та антикризового менеджменту;
- поширення практики укладення партнерських угод між засновниками та учасниками корпоративних підприємств, які можуть стати першим джерелом організаційно-економічних засад управління;
- формування культури стратегічного мислення та інноваційної відповідальності серед керівників корпоративних підприємств.

Отже, удосконалення організаційно-економічних засад управління є передумовою сталого інноваційного розвитку корпоративного сектору України та його інтеграції у глобальні економічні процеси.

Список використаних джерел:

1. Бажал Ю.М. (2018). Інновації як стовбурові клітини економічного зростання. Глобальні тенденції і перспективи: світова економіка та Україна, С. 8-15. URL: <https://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/15530>.
2. Fayol H. (1949). *General and Industrial Management*. London: Pitman. URL: <https://ia803403.us.archive.org/11/items/in.ernet.dli.2015.13518/2015.13518.General-And-Industrial-Management.pdf>.
3. Follett M.P. (1942). *Dynamic Administration: The Collected Papers of Mary Parker Follett*. New York: Harper. URL: <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.17730/humo.1.3.5174407734656201>.
4. Simon, H.A. (1947). *Administrative Behavior: A Study of Decision-Making Processes in Administrative Organization*. Macmillan, New York. URL: <https://www.scirp.org/reference/referencespapers?referenceid=3569974>.
5. Хринюк О.С., Дергалюк М.О. (2017). Генезис наукової думки щодо поняття «організаційно-економічний механізм». Економічний вісник НТУУ «КПІ»: зб. наук. праць. № 14. С. 267–274. DOI: <https://doi.org/10.20535/2307-5651.14.2017.108769>.

6. Birbirenko, S., Yevtukhova, S., Chepeliuk, M., Kravchenko, T., & Melnyk, L. (2021). Conceptual Fundamentals of Organizational and Economic Mechanism Formation of Economic Sustainability Management of a Telecommunication Enterprise. *International Journal of Organizational Leadership*, Vol. 10. Iss. 3. Pp. 266-277. URL: https://ijol.cikd.ca/article_60579.html.
7. Perevozova, I., Andryushchenko, I., Vysotska, M., Vasyliiev, A., & Krivorotenko, L. (2019). Introduction of Strategic Management Technology into the Existing Organizational and Economic Mechanism of the Enterprise. *Academy of Strategic Management Journal*, Vol. 18. Iss. 1. URL: <https://eir.zp.edu.ua/server/api/core/bitstreams/d63943d4-98cd-4c35-bbe6-8f5f037dfd39/content>.
8. Федірець О.В. (2021). Сутність та принципи формування організаційно-економічного механізму розвитку підприємств агропродовольчої сфери. *Економіка та суспільство*, № 28. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-28-56>.

References:

1. Bazhal, Y. (2018). Innovatsii yak stovburovi klityny ekonomichnoho zrostantia [Innovations as stem cells of economic growth]. *Global Trends and Prospects: World Economy and Ukraine*, Pp. 8-15. Retrieved from: <https://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/15530>. [in Ukrainian].
2. Fayol, H. (1949). *General and Industrial Management*. London: Pitman. Retrieved from: <https://ia803403.us.archive.org/11/items/in.ernet.dli.2015.13518/2015.13518.General-And-Industrial-Management.pdf>. [in English].
3. Follett, M.P. (1942). *Dynamic Administration: The Collected Papers of Mary Parker Follett*. New York: Harper. Retrieved from: <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.17730/humo.1.3.5174407734656201>. [in English].
4. Simon, H.A. (1947). *Administrative Behavior: A Study of Decision-Making Processes in Administrative Organization*. Macmillan, New York. Retrieved from: <https://www.scirp.org/reference/referencespapers?referenceid=3569974>. [in English].
5. Khryniuk, O.S., & Dergaliuk, M.O. (2020). Henezys naukovoï dumky shchodo poniattia «orhanizatsiino-ekonomichnyi mekhanizm» [Genesis of scientific thought on the concept of “organizational and economic mechanism”]. *Economic Bulletin of NTUU "KPI": collection of scientific works*, No. 14. Pp. 267–274. DOI: <https://doi.org/10.20535/2307-5651.14.2017.108769>. [in Ukrainian].
6. Birbirenko, S., Yevtukhova, S., Chepeliuk, M., Kravchenko, T., & Melnyk, L. (2021). Conceptual Fundamentals of Organizational and Economic Mechanism Formation of Economic Sustainability Management of a Telecommunication Enterprise. *International Journal of Organizational Leadership*, Vol. 10. Iss. 3. Pp. 266-277. URL: https://ijol.cikd.ca/article_60579.html. [in English].
7. Perevozova, I., Andryushchenko, I., Vysotska, M., Vasyliiev, A., & Krivorotenko, L. (2019). Introduction of Strategic Management Technology into the Existing Organizational and Economic Mechanism of the Enterprise. *Academy of Strategic Management Journal*, Vol. 18. Iss. 1. URL: <https://eir.zp.edu.ua/server/api/core/bitstreams/d63943d4-98cd-4c35-bbe6-8f5f037dfd39/content>. [in English].
8. Fedirets, O.V. Sutnist ta pryntsyipy formuvannia orhanizatsiino-ekonomichnoho mekhanizmu rozvytku pidpriemstv ahroprodovolchoi sfery [Essence and principles of formation of the organizational and economic mechanism for the development of agro-food enterprises]. *Economy and Societ*, No. 28. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-28-56>. [in Ukrainian].